
הפריון הנמוך במשק

פרופ' אבי וייס
מנכ"ל מרכז טאוב
אוניברסיטת בר-אילן

מרכז טאוב

לחקר המדיניות
החברתית בישראל

info@taubcenter.org.il
taubcenter.org.il
(02) 567-1818

דצמבר 2016

Balassa and Samuelson Effect

- Balassa and Samuelson צופים ביו היתר שעליית הפריון בסחירים ביחס לבלתי סחירים תוביל למעבר של עובדים מהבלתי סחיר לסחיר וכתוצאה מכך ללחצי שכר בבלתי סחיר.
- יעקב לביא ועמית פרידמן (2007) מסבירים את הסיבה שלא רואים לזה עדות בארץ:
– "ניתן להסביר תופעה זו במידור (סגמנטציה) בשוק העבודה, שבו תכונות העובדים, כגון השכלה והון אנושי, במגזר הסחיר שונות מאוד מאשר במגזר הלא-סחיר, ולפיכך הקשר בין שכר העובדים בשני המגזרים חלש. במקרה כזה עליית שכרם של העובדים במגזר הסחיר, לא תגרום לשינוי בהקצאת העובדים בין המגזרים"

“Premature Deindustrialization”

Dani Rodrik (Journal of Economic Growth, 2016)

- ישנן מדינות מתפתחות שאינן מדביקות את רמת החיים של המדינות העשירות משום שהמגזר התעשייתי אצלם הצטמצם "מהר מדי".
- הצטמצמות מהירה של המגזר התעשייתי מונע את "תהליך ההתכנסות", במדינות מתפתחות. “Growth Reducing Structural Change”

"In the absence of sizable manufacturing industries, these economies will need to discover new growth models.

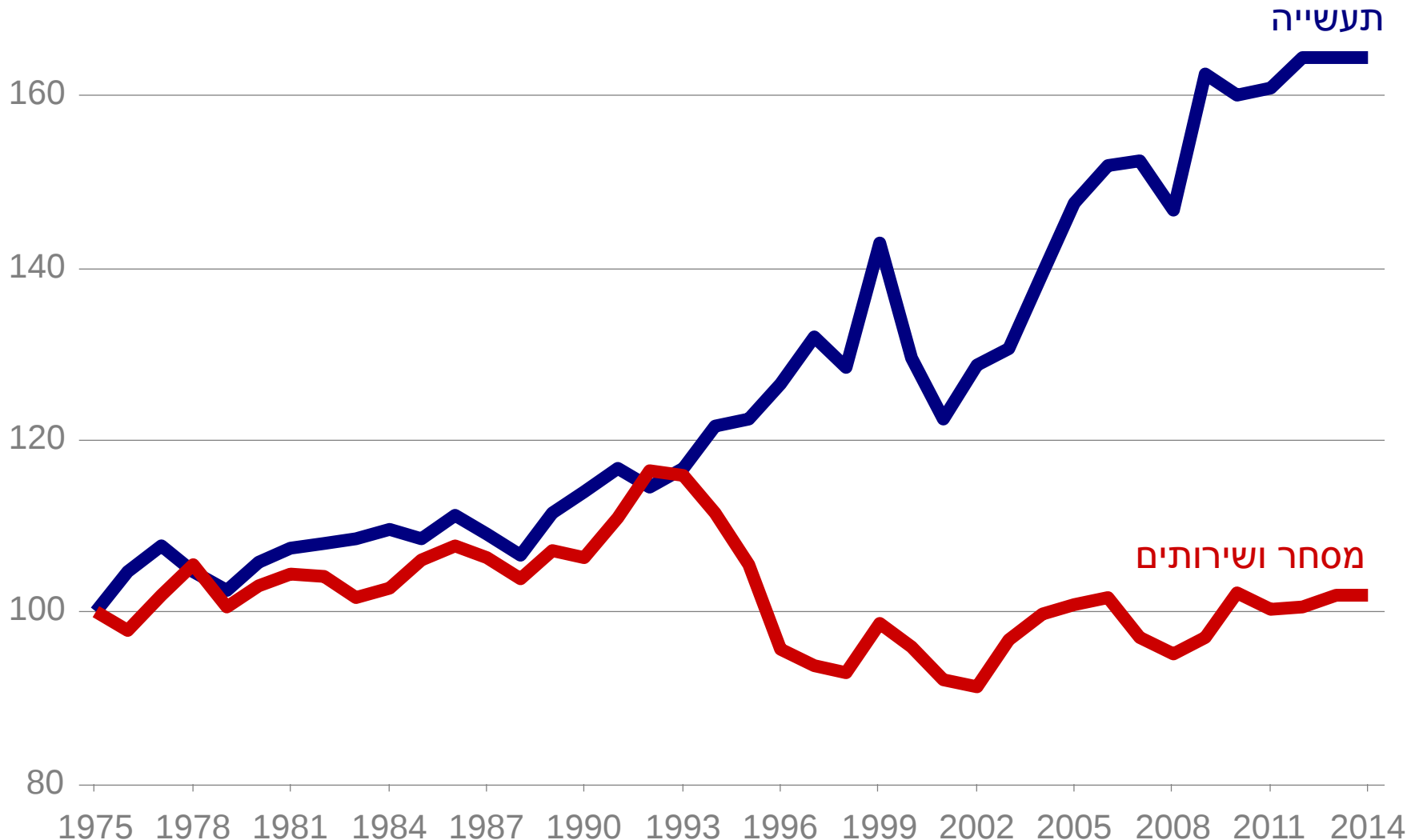
One possibility is services led growth. Many services, such as IT and finance, are high productivity and tradable, and could play the escalator role that manufacturing has traditionally played.

However, these service industries are typically highly skill intensive, and do not have the capacity to absorb – as manufacturing did – the type of labor that low and middle income economies have in abundance.

The bulk of other services suffer from two shortcomings. Either they are technologically not very dynamic. Or they are non-tradable, which means that their ability to expand rapidly is constrained by incomes (and hence productivity) in the rest of the economy"

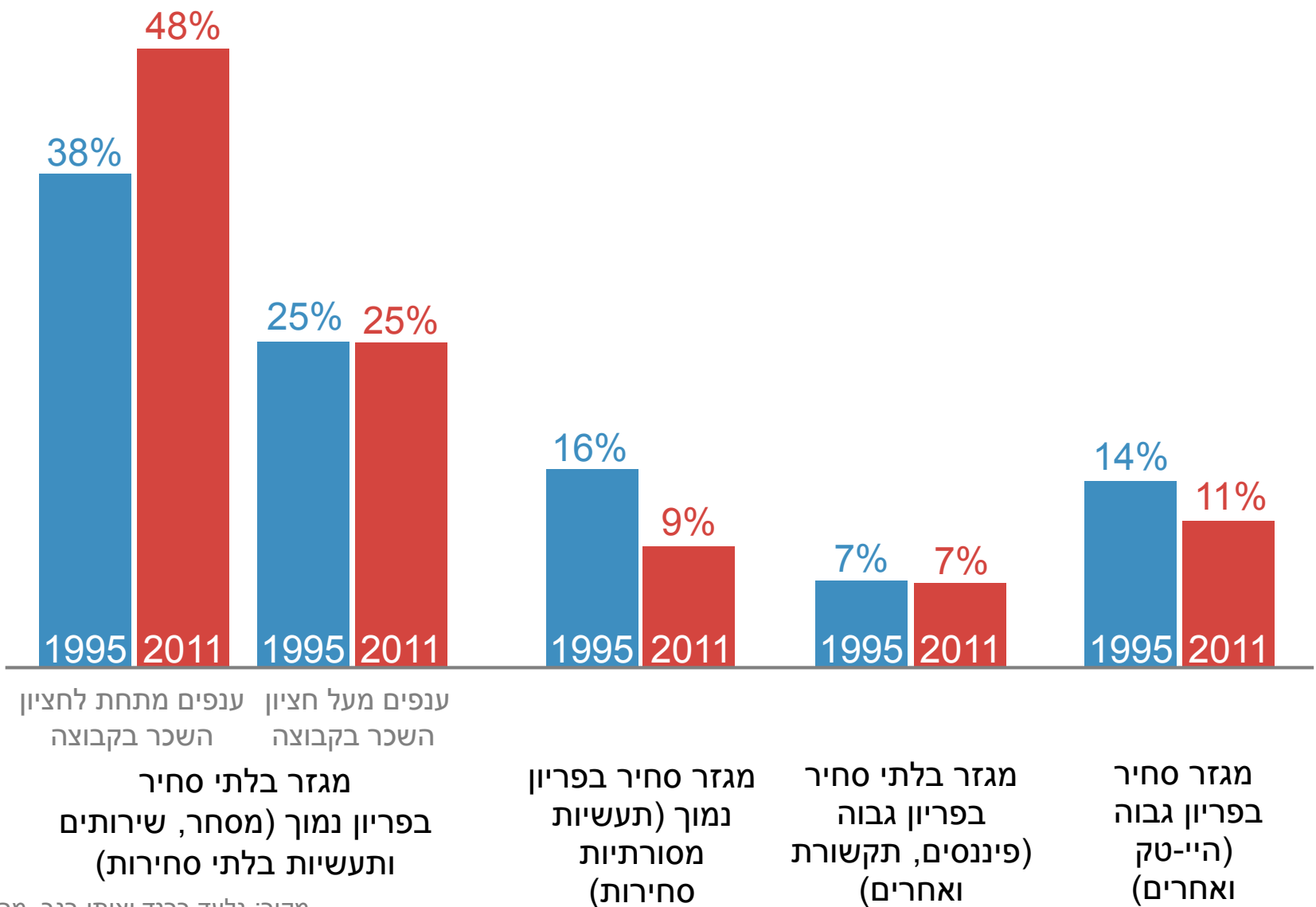
הפריון הכולל בענף התעשייה ובענף המסחר והשירותים

100 = 1975, מדד: 1975–2014

התפלגות התעסוקה של עובדים בעלי השכלה תיכונית ומטה

ב-4 קבוצות ענפים במגזר העסקי, 1995 ו-2011
הקבוצות מדורגות בסדר עולה משמאל לימין לפי השכר הממוצע בקבוצה.

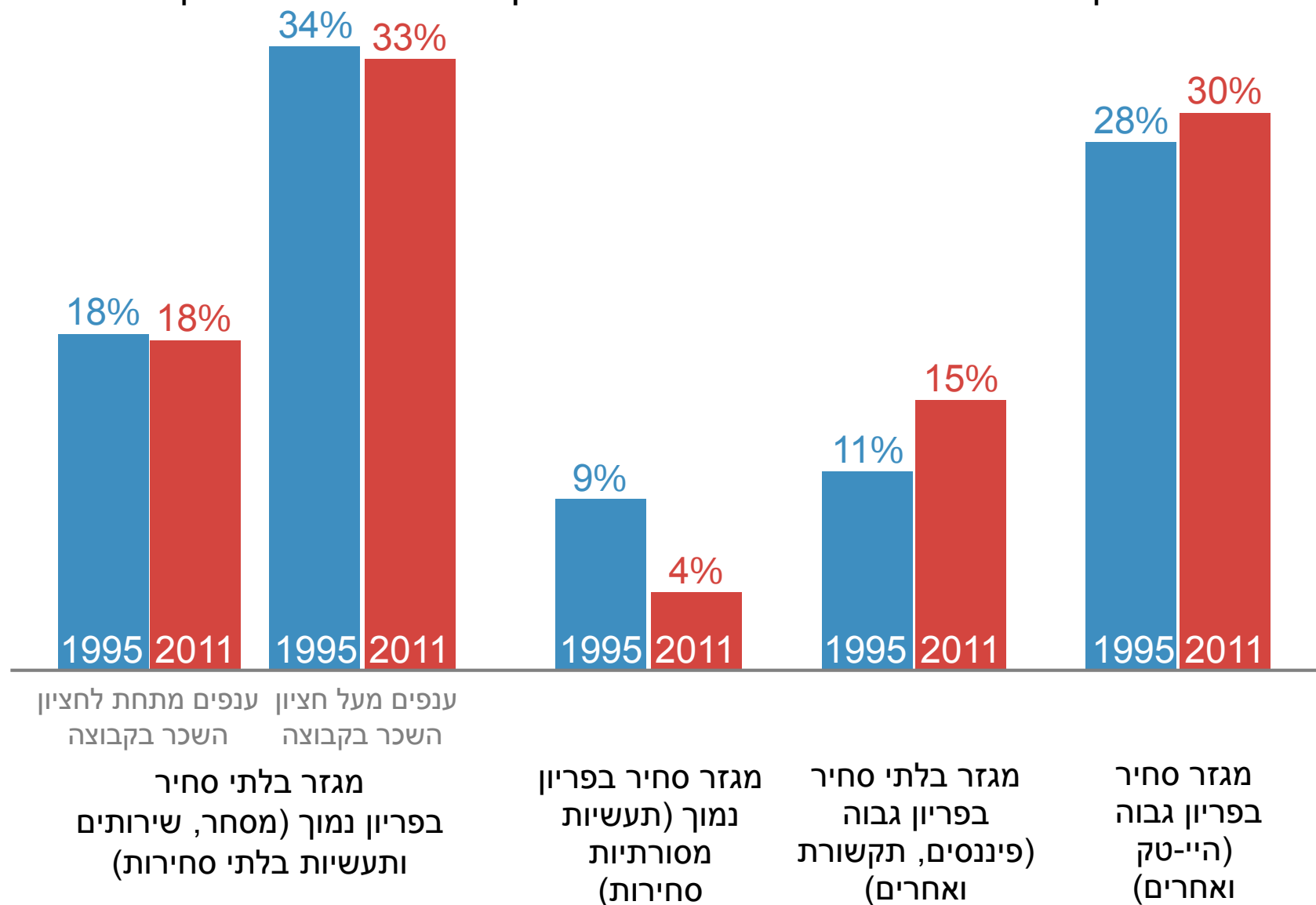

מקור: גלעד ברנד ואיתן רגב, מרכז טאוב
נתונים: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

התפלגות התעסוקה של עובדים בעלי השכלה אקדמית

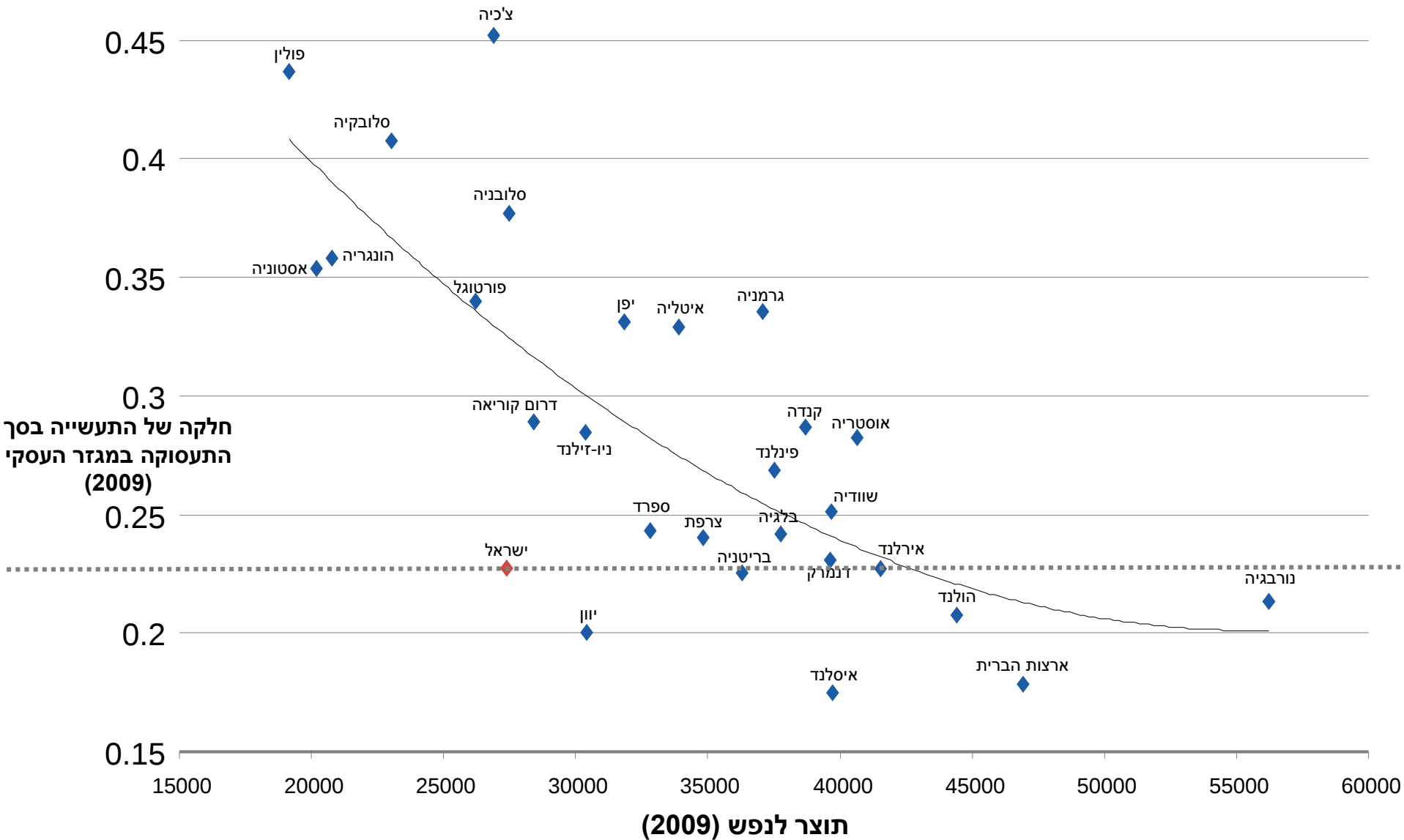
ב-4 קבוצות ענפים במגזר העסקי, 1995 ו-2011

הקבוצות מדורגות בסדר עולה משמאל לימין לפי השכר הממוצע בקבוצה.

חלקה של התעשייה בסך תעסוקת המגזר העסקי לפי תוצר לנפש

מדינות ה-OECD, תוצר לנפש לפי שקילות כוח קנייה של 2009

מקור: איתן רגב וגלעד ברנד, מרכז טאוב.
נתונים: OECD, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

סוף דבר

- להשקעה דווקא בתעשייה המסורתית השפעות חלוקתיות חשובות:

- ניידות גבוהה יותר של עובדים משירותים לייצור

- עלייה נובעת בפריזון גם בשירותים

- ירידה בשיעורי עוני

- ירידה באי שוויון בחלוקת ההכנסות